



SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ	
Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

L'ESCOLA DE TOTS



ANTERIOR Ajuntament, tenia un projecte acabat i a punt de posar a la pràctica, per a la construcció d'un grup escolar que adecentés l'escola pública, alliberant-la dels inútils locals on es troba instal·lada, prou per a atrofiar l'activitat de mestres i alumnes.

Desconeixedors del mentat projecte d'edificació escolar, havíem combatut el seu emplaçament, per raons ja exposades en altres llocs i que continuem sostenint. Avui, després de conegut dit projecte, ens congratulem que no hagués arribat a ésser una realitat, difícilment esmenable, després d'haver-hi després cent seixanta mil pessetes, que hi tenien pressupostades els homes de l'anterior situació.

El projectat edifici, constava de sis aules; dos parvularis, un de nenes i un de nens, i dos graus més de nens i altres tants de nenes, insuficients per a allotjar la nostra població escolar, que demana com a mínimum un grup amb vuit graus.

No obstant la quantitat que s'hi esmerçava, el conjunt de l'edifici en projecte resultava exageradament raquític, fins al punt que, per entrar a dues aules s'havia de passar per una habitació destinada a rober, convertida, per insuficiència de l'edificació, en vestíbul i lloc de pas. Ens hauríem trobat, d'haver-se fet dita construcció, en una nova obra deficient i repetim, difícilment esmenable, com altres de fetes per aquella indesitjable situació. Ni la totalitat, ni el detall de l'edifici, respiraven el gust estètic mínim perquè els mestres trobessin en l'alegre simplicitat de detalls, l'auxiliar educatiu que colora de gustosa permanència la vida escolar de l'infant.

Dèiem que havíem combatut el lloc d'emplaçament i el combaterem. La principal raó que ens induí a prendre aquesta posició fou l'ésser massa allunyat per als infants de la part oposada de la població. En dies d'hivern, en dies de mal temps, d'emplaçar-se les escoles en dit lloc, faria que l'assistència escolar es vegés força minvada per la natural precaució dels pares. Es per aquest motiu, que abans de construir les escoles en el lloc adquirit, l'Ajuntament té d'esgotar totes les possibilitats que tingui al seu abast.

L'Ajuntament, té un deure ineludible de proporcionar als fills dels seus administrats l'educació i instrucció que necessiten, gratuïtament, i això, sols pot fer-ho a l'escola pública, que té d'ésser suficient en tots els ordres i per a la totalitat dels infants de la vila. Per això, l'actual Ajuntament, percatant-se de la importància que per a l'esdevenidor té aquest assumpte, l'ha estudiat com es mereix, a l'objecte de donar-li la solució definitiva que li cal. Els nostres compatricis i estimats amics, els diputats a Corts, senyors Gassol i Puig i Ferrer han fet gestions prop del ministre d'Instrucció Pública, quals resultats han estat, l'aprovació del projecte de construcció d'un grup escolar, abonant l'Estat el setanta-cinc per cent del cost total de la construcció. De manera que, el nostre Ajuntament sols tindrà d'abonar el vint-i-cinc per cent del cost total. Aquesta quantitat que té de pagar el poble, es procura que no la tinguin de satisfer els contribuents locals

amb un nou impost extraordinari, sinó que l'Ajuntament fa les gestions necessàries perquè aquesta despesa sigui satisfeta sense tocar la butxaca del contribuïent.

Encoratgem l'Ajuntament i prestem-li el nostre apoi perquè ens faci el que bé en podríem anomenar el palau de la cultura. No per la seva riquesa ornamental, que no li caldrà, sinó per la seva eficàcia una volta plenes les aules d'infants, que, després d'haver encaminat el seu intel·lecte durant la infància per a l'activa vida humana, continuïn rebent en la seva primera joventut l'escalf de l'escola, i no es trobin en aquesta decisiva edat, mancats del pa de la intel·ligència, com ha passat fins ara i sense completar aquell dinamisme intel·lectual que l'escola primària els hi havia d'haveren comanat.

HUC.

Amb motiu de la preparació d'aquest número extraordinari, merescut homenatge que hem volgut tributar a la memòria del Sr. Puig, Batlle de la Vila, ens veurem obligats a ajornar la sortida de BRUM fins avui.

LA POLITICA NOSTRA

REMEMOREM La Selva de deu anys enrera i tothom coincidirà en que la ciutadania era adormida, per no dir morta. Abans, per a ésser *bon* selvatà sols calia renunciar als legítims drets de vilatà, conservar la ciutadania cega, sorda i muda, i tenir la paciència necessària per sofrir tota mena de vexacions col·lectives i molts cops particulars.

Condicció indispensable per a ésser Regidor era, haver demostrat mèrit el qual lificatiu de *bon home*, ço que significava no tenir suficient instrucció, per descobrir les embrolles de l'Administració Municipal, o ésser mesell.

El silenci dels que hi veien clar, si eren corruptibles, és comprava amb tota mena de favoritismes; per exemple: Poder regar l'horta a dojo durant l'estiu mentre els arbres del veí s'esfullaven, i moltes vegades, mentre a la Vila es deixava sentir la mancança d'aigua.

Per acontentar a la majoria n'hi havia prou en concedir algun favor que gairebé sempre era un dret; per exemple: Aconseguir després de molts precs, el lliurament de la fe de solteria.

Els que hi veien clar i no eren ni pídolaires ni corruptibles, eren vexats, proscrits.

Per la Casa Comunal desfilaren un reguitzell de Regidors que, o per no tenir prou instrucció, o per egoïsme, o per temença d'ésser titllats de desconfiats, finiren en l'exercici del seu càrrec, sense saber res de res; mal dit, sabien la *glòria* que proporcionava el lluir la banda de Felip V

pels carrers de la Vila els dies solemnes.

Vingué la Dictadura, i de bon antuvi la seva influència gairebé no es deixà sentir, fins que, incorporant-se a les corrents de catalanisme que despertaven arreu de Catalunya l'ideal de la Pàtria, uns nois, avui homes, organitzaren innocents ballades de sardanes. I aleshores fou quan per contrarrestar l'element catalanista que multiplicava de dia en dia, fou ben organitzada la *Unión Patriótica*, en la que hi militaren activament tots els afavorits per actes més o menys confessables.

I aleshores també, fou quan la ciutadania es desensopí, i el poble despert es donà compte de com havia estat vexat durant tants anys. La veu de la democràcia simbolitzada per el crit de les tenores de la Cobia, feia sentir la seva protesta contra la oligarquia imperant que, arreconada en la cleda de la *Unión Patriótica* feia una guerra a mort a tot el que fes olor de ginesta, i fos un pas cap a la cultura, la democràcia i la justícia.

Quan aquesta guerra es trobava en el punt àlgid, fou proclamada la República.

Correspongué la *glòria* d'ésser l'últim alcalde sotmès a servilisme, al Sr. Josep Cristià Llombart. La democràcia el foragità d'aquell lloc des d'on tant havia negligit contra els béns comuns, i tant de mal havia intentat fer a la catalanitat i a la democràcia, tot deixant de recó a la justícia.

Una prova, una acusació frapant que fa encendre les sangs al més in-

diferent és la «Memòria de la revisió de la comptabilitat del Municipi» que publica aquest periòdic.

Però encara és més revoltant que alguns dels homes que tan pèssimament actuaren, en lloc de sentir-se'n avergonyits, encara somniïn en restaurar aquella oligarquia que ens llegà prop de cent mil pessetes de deute.

Vegi's, sinó, la poesia dedicada des del periòdic «República» de Reus, al diputat Sr. Jaume Simó Bofarull i signada amb les inicials J. C., atribuïda mentre no demostrí el contrari, al Sr. Josep Cristià, el qual, en lloc de purificar el seu nom en el gresol del silenci tingué la gosadia de dir en vers que «a la Selva la democràcia es troba acorralada», com si el poble ja hagués oblidat que la veritable democràcia el sorprengué amb les mans brutes.

Sapiguen-ho vós, Diputat Jaume Simó Bofarull; no blasmem de que si-gueu afalagat amb poesies com tampoc tindríem res a dir si els mateixos que organitzen mitjings catòlics us pregaren per venir a La Selva a predicar vostres doctrines anticlericals.

La política nostra,—sapiguen-ho, repetim—està deslligada de les conveniències dels grans partits polítics i llurs representants. Nostra tasca és defensar els béns comuns que tants anys malversaren mans poc escrupuloses.

I per aquesta causa tan justa, vetllarem sempre i ens enfrontarem amb qui sigui, vingui de l'esquerra o vingui de la dreta. Algú ha sospitat que vostra amistat és cultivada amb la intenció de si a La Selva arriba el jorn de les responsabilitats, sol licitar vostra ajuda en pro dels culpables. Nosaltres no ho volem creure. Ja sabem que vostra pulcritud política us privarà de

perjudicar a la Vila a canvi d'uns vots escatimats al poble incluint vostre nom en una candidatura propagada com a catòlica. Si vostre agraiement ha d'ésser en bé de tots els selvatans, sia en bona hora, Diputat Jaume Simó.

I si mai algú, fos del partit que fos, atemptés contra ço que nosaltres defensem, la democràcia, aquella veritable democràcia que sabé forjar la seva cultura i conquerir la seva ciutadania, malgrat els entrebancs que li oposaren els homes desprestigiats per llur pública actuació finida el 14 d'Abri- l, sabria fer sentir la seva veu i evitar que es repelís ço que ha d'aver- gonyir a un poble civilitzat.

C. J.

Ràpida

Renoms

ES que a la Selva del Camp hi ha algú que no estigui batejat eclesiàsticament, o no tingui el seu naixement registrat en els arxius civils, amb esment del nom que se li ha imposat i dels cognoms originaris, paterns i materns?

Ens sembla que no esdevé pas, perquè estem segurs que tots els ciutadans convilatans nostres han curat de que ambdues coses fossin complertes.

A què ve, doncs, el nostre estirabot?

Si transitem pels carrers de la Selva, sentim una allau de noms extraoficials,—allò que a la Selva del Camp en diem renoms,—i molts d'ells de ben mal gust, quan no són eixorcs i bruts, i d'allò més bandejable.

D'ací estant, certament, no blasmem pas aquells noms de cases venerables de l'antigor, que han tingut certa aurèola de prestigi a la Selva. No. N'hi han alguns de vivents, que estimem i creiem que estimen les famílies que els llueixen, i que són, manta vegada el propi cognom de família. (Vegeu, sinó Casa Boada, Rabassa i altres).

Tampoc blasmem altres renoms o noms de cases en sentit comú. (Com: Casa Baró, Casa la Dama, Casa Pau Maideu, etc).

El nostre tret va al renom insípid, quan no groller i molest, aquell que sembla—per desgràcia,— el preferit de proferir.

D'un renom digne,—com dignes creiem els primers que hem retret,—si hom no se'n sent orgullós, almenys no pot ferir-se'n. Però és natural que no esdevinguí així en tractar-se d'un renom antipàtic, que sovint retreu defectes o malifetes, o altra cosa que s'hauria d'evitar.

Ho hem dit. A la Selva hi ha una veritable allau de mals mots, per renoms. Cal bandejar-los tots, sense escrúpols, ni miraments.

Ens ho demana la cultura, el respecte que ens mereix un altre selvatà, sigui o no del nostre tarannà, pensi o no com nosaltres, sigui amic o enemic, gran o xic, savi o ignorant, pobre o ric.

El mínim de cortesia ens ho imposa. I sense aquesta es fa difícil la vida en societat.

Anorreem una plaga que tant envileix la gent de la Selva.

EL SET-CIÈNCIES.

Les dotze batallades

L'ANY de la revolució exemplar ha finit. Al tocar la primera batallada de les dotze hores de la nit ha tustat la porta de la nostra redacció per acomiadar-se de nosaltres. Al veure'l ens hem posat tots a peu dret per rendir-li l'homenatge que es mereix, perquè cal fixar-se que l'any 1931, no ha volgut semblar-se en res als de la seva parentela d'avant-passats, no ha estat un any gris, opac, com els altres; les boires que ens envien les muntanyes d'Albiol no han pogut hostatjar-s'hi aquest any en nostra Vila. En aquest any el cel ha estat blau, d'un blau clar i sota aqueix s'han desenrotllat acontèixements que han operat de reactius de gran força. En el seu curs ha donat entrada a nostra Vila a grans personalitats catalanes, entre elles al venerable Macià.

Després ha transcorregut el temps emportant-se les sensacions produïdes per les lluites electorals, dels esdeveniments de la República, del calor per l'«Estatut», que amb entusiasme febrós esperàvem que una descargada elèctrica llançada enfront del micròfon ens assabentés del triomf del resultat a les grans capitals dels partits afiliats i posats en lluita.

Finalment, però, ens ha colpit emportant-se del nostre costat, persona per nosaltres molt volguda.

¡Adéu-siau, any 1931! De vós en servarem ben grates i ben tristes recordances. Esperem que vostre hereu us superi en les grates i no ens fereixi amb les tristeses.

A l'acabar de tocar les dotze batallades ens aparegué un infant tot nú, de cabell ros, que a l'esguardar-nos ens dirigí un grat somriure prometedor ..

J. ALZINA

Selva, darrera nit de l'any passat.

Selvatànies

SANT PERE

*Sant Pere de la Muntanya
baixeu acf baix al pla
que les noies de La Selva
us vindran a visitar.*

(Corranda popular)

¡Bé us heu triat el niu alt,
Sant Pere de la Muntanya,
bé us heu triat el niu alt
tan a prop del Puig d'En Camal
D'aquí estant truqueu al cel
si la mà allargueu en l'aire,
truqueu al cel amb les claus
que la vqstra destra guarda.

La Selva teniu als peus
com una ovella manyaga,
i Almosfer, net i polit,
també us fa la gara-gara.

Quan hi pujaré amb l'amor
no ens cansarem poc ni gaire,
que és cada roca un pedrís
i és un recer cada marge.
Quan hi pujaré amb l'amor
semblarà la mar més blava,
i més verd tot el coster,
i tot el Camp molt més ample.
Quan hi pujaré amb l'amor,
els nostres peus tindran ales.

¡Bé us heu triat el niu alt,
Sant Pere de la Muntanya,
un niu voltat de xiprers,
una ermita tota blanca!
¡Ai, ermiteta del Puig,
ai, xiprers drets com a llances
que amb l'oreig remoregeu
com un chor de veus humanes!
¡Ai, boixacs i clavellers
i cisterna arrecerada,
cisterna d'aigua com gel,
nuvolet rosat fet aigual!
¡Ai, quin piu més viu i fort
que té la vostra campanal

¡Bé us heu triat el niu alt,
Sant Pere de la Muntanya!
Com més alt, amb més delit
hi vindran les selvatanes.

R. BON-RETORN.

Nòtules històriques

El Carrer de Sensmudayna

BASANT-NOS en la nomenclatura urbana i també rural, podríem explicar interessantíssims fragments de nostra història vilatana. Avui parlarem del Carrer de Sensmudayna, qual nom ha fet ballar el cap més d'una vegada a convilatans curiosos que no han pogut explicar-se per què s'anomena així.

En 1317, en aquest Carrer anomenat també aleshores Carrer de Ramon de Vallcorba, existia un edifici destinat a pesos i mesures anomenat *Almudayna*, paraula d'origen alarb que significa ço que hem dit: lloc de pesos i mesures. Per aquest motiu era anomenant «Carrer de la Mudayna». Encara que aquest edifici fou enderrocat molt anteriorment, continuà anomenant-se «Carrer de la Mudayna» fins l'any 1682, que no existint ja dita *Almudayna*, prengué el nom de «Carrer de Sensmudayna» tal com l'anomenem avui. Alguns però, equivocadament escriuen Sensmudayna amb ny.

(Dades extretes de «Anals inèdits de La Selva» escrits per el Rvnt. Mossèn Joan Pié).

Salutació

AMB la sinceritat que em caracteritza saludo avui, per primera vegada, a BRUM, no com a periòdic de partit polític de tal o qual color,—que no té—sinó com «fòrum» selvatà on tot ciutadà conscient pugui exposar la seva manera de veure les coses. Com mitjà cultural de gran vàlua pròdiga en saba de renovació, BRUM pot acomplir una tasca verament profitosa i per això havem de col·laborar-hi tots els fills de la Selva.

Vegi's aquesta disquisició: «L'home és un animal que aspira» (en sentit psicològic) diu Ribot. Es a dir, l'home sempre pretén, desitja amb daler més, a perfeccionar-se, a saber coses noves, a capir l'abast de la civilització i a apropiar-se el màxim d'aquesta. Les abelles d'avui fan la bresca de la mateixa faisó que les abelles de fa mil anys. L'animal no és perfectible, l'home sí. L'Etern li ha donat la intel·ligència per a que faci ús d'ella, la coneixi i adquireixi consciència quan al desenvolupament de la Història de la

humanitat conquerint el sentit de l'espai, del temps i de la vàlua psíquica-intel·lectual, mitjà únic per a assolir la llibertat de l'esperit. Quan aquesta llibertat no existeix—diu Balmes—no hi ha mèrit ni desmèrit; l'home esdevé un ninot, un autòmata de Marte o de Xorran segons un conte anglès.

Per altra part qui rebutja la cultura no és digne de figurar entre els homes.

BRUM pot fer quelcom en aquest terreny elevat el sentit imponderable de la nostra vila i per aquestes i altres raons el saludo i aporto a ell el meu migrat granet de sorra, esperant que tindrà bona acollida.

* *

Peixos que s'ofeguen dins de l'aigua

El títol d'aquest paràgraf tal vegada sorprengui al lector: lector amic, no t'extranyis de frases o proposicions que de primer antuvi semblen paradoxals; ja veuràs com és veritat que hi ha peixos que s'ofeguen dins de l'aigua. Uns «acuàtics»; altres «acròbis».

Conten del segle XVIII que'l tinent danès Daldorf notificà a la Societat Linneana de Londres que a la costa oriental de la Índia havia vist un peix que passava hores senceres fora de l'aigua que ell mateix havia agafat pujant a una palmera que creixia prop d'un estany quan ja era a un metre i mig d'alçada. Tot això que costà molt de creure, resultà ésser una cosa certa. I encara la sorpresa augmentà de punt al comprovar que no sols podia viure fora de l'aigua sinó que dins d'ella s'ofegava al obligar-lo a romandre-hi.

Posteriorment s'ha vist que no es tractava d'un cas únic (el peix al·ludit és el «coi» de la Índia) sinó que anàloga propietat presenten: la *Colissa*, el *Gurami* de Conxinxina, el «Peix del Paradís» de Xina, la *Lepidossirena* de l'Amaçones, el *Protòptere* de l'Àfrica meridional i especialment el rar peix, d'aspecte entre granot, camaleó i escafandre de bus, nomenat *Perioftalm* (traducció: ulls al tombant) dels terrenys pantanosos de l'Àustràlia. Recalquem: tots aquests peixos s'ofeguen dintre l'aigua, cosa de sobte incomprensible. No entraré en detalls anatòmic-fisiològics àrids pel lector; sols constataré que s'han fet moltes proves que corroboren l'afirmació, la veritat i certesa de la qual queda, doncs, demostrada.

Manca demostrar ara la segona

part de la tesi; la part, si vols, lector amic, semi-irònica, semi-humorística però també la lamentable.

L'«element» natural del peix és l'aigua; el de l'home normal és la ment, el raciocini, el seny, la societat. L'home en abstracte viu la vida de relació cultivant la intel·ligència i tendint sempre a saber més coses. Doncs bé, malgrat la tendència general a l'expansió cultural, malgrat que l'ambient natural de l'ànima sigui la vida mental, hi ha un nombre reduït d'éssers humans, que, defugint el crit de Minerva i la decissió estoica d'un Aquiles o Eneas, prefereixen revivar Adonis o remedar l'«edificant» espectral d'antany desenganxant els cavalls del carro regí i ocupant ells (i!) el lloc dels quadrúpedes i cridar, en mig de l'estupor més legítim dels presents, «Visca les cadenes!», «Visca l'esclavitud!»... etc... eh? ¡¡eloqüentíssim!!

M'interessa fer constar que, a l'escriure aquestes quartel·les, no m'anima cap mòbil polític. Lluny d'això pretenc sols posar de manifest l'existència de cert exemple zoològic sup i a voltes verinós. Hi ha qui defuig l'aprendre, estimen la bona als ulls, si se'ls afluixa l'estrenyen. Essent això com és així, es pot negar que també hi ha «peixos» humans que s'ofeguen dins de l'«aigua»? Més clar: hi ha qui no pot viure dins d'un ambient cult. Són aquests, *Cois*, *Colisses*, *Guramis*, *Paradissos*, *Lepidossirenes*, *Protòpteres*, *Perioftalms*... Són éssers híbrids, nocius a la Societat, que com les rèmores de l'Atlàntic frenen amb tenacitat absurda la bona marxa ascendent del Progrès. Enarborem la senyera de la cultura. *¡Labor Omnia Vincit!*

MAGISTER.

Diccionari General de la Llengua Catalana

per POMPEU FABRA

Aquest «Diccionari de la Llengua Catalana» de Pompeu Fabra, és la publicació capital que esperàvem tots els catalans.

Aquest Diccionari constarà de 20 a 25 fascicles que es publicaran quinzenalment. Cada fascicle de tamany 14x20 cm., tindrà unes 100 pàgines de text i podrà adquirir-se únicament per subscripció al preu de 2'50 ptes.

El preu de l'obra, un cop acabada, serà superior al total de la subscripció.

Dirigiú les subscripcions a:

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA. — Raval Santa Anna, 20. Telèfon 419 A. — REUS.



La Selva del Camp endolada



A finat el nostre Sr. Batlle, En Josep Puig i Pons. Era la nit després de Nadal que s'extingia aquella existència tan preuada i profitosa.

¡Que Déu l'hagi ben acollit!

Es amb l'ànima llatzerada que, tremolosos, constatem el fet frapant, la realitat tristíssima, indeclinable.

La nostra primera autoritat municipal ha deixat d'existir. La llarga sofrença que el retingué tant de temps enllitat ha esdevingut el temut cop de dalla de la Parca. Aquest cop de dalla ha percutit fortament i les seves conseqüències percudeixen i percuraran intensivament la vida de la nostra vila idolatrada.

El Sr. Puig és mort! Aquella ànima latent ha deixat de vivificar aquell cos sempre prest a l'activitat profitosa.

El Sr. Puig és mort! Morí, però, amb la certa convicció d'una vida dreturera. La seva ànima generosa, el seu altruïsm, la seva altesa de mires, la seva integritat intransigent, la seva rectitud equitativa i totes aquelles altres qualitats que l'exornaven, resten reflectides en la seva actuació formidable.

La vida del Sr. Puig,—en ço, principalment, que es refereix a l'home públic,—és una estela lluminosa. No debades és i serà plorada la seva mort. Amb el plor de dol hi vincularem la seva exemplaritat mestrívola.

El Sr. Puig és mort! Però viu en el record de tots i no serà oblidat. La seva obra resta en peu, solidària; és l'herència que generosament ens ha llegat i cal que tots li agraim. Ell, a costa de molts sacrificis, i arriscant-se a tota sort de malvolences, ha bandejat de la nostra vila una veritable plaga que ens onerava. Ell ha alliberat la Selva de veritables esdeveniments que paüraven pels seguiments catastròfics que originaven. Ell ha obert les portes de la llibertat per a tots i ha aplicat la justícia per igual.

Per això, en morir, deixa un buid que no podrà omplir-se fàcilment.

Per això és que la seva mort, malgrat prevista de temps ençà, ha estat sentidíssima per tots i per tot arreu.

Nosaltres ens ajuntem al dol que avui plana damunt la Selva benamada. Amb la vila plorem la dissort i, amb els ulls humits de llàgrima amarga, els llavis mormolen un prec.

BRUM també està de dol. Es ben d'hora que havem de plorar el traspàs d'un dels que, amb més entusiasme, ens hauria encoratjat.

Davant la nostra tristesa intensa, no ens resta sinó conformar-nos al voler de Déu.

Sincerament palesem aquest sentiment a la família apenada, a la nostra provada Corporació Municipal i a tota la vila en general.

El Sr. Josep Puig i Pons, digníssim Batlle de la nostra vila de la Selva del Camp, ha mort!

Aprofitem-ne l'exemplaritat mai no desmentida i preferim-lo en la nostra memòria.

¡Reposi en pau!

A Josep Puig Pons, tot just traspassat

EL destí, després de conduir-vos pels viaranys d'una agonia llarga, us ha llevat la vida.

La mort, de vostre cos ensenyorida, us ha estat cruel.

Mans amigues han clos vostres parpelles i vostres ulls mai més veuran la llum.

Us emporteu l'alta investidura de Batlle de la Vila. Dignament, sabéreu ostentar-la. El poble us plorarà, puix aquesta dignitat, en vós era sublim.

Sublimitat confirmada en un moment de vostra vida pública que no oblidarem jamai:

Era la gloriosa data del 14 d'Abril de 1931. Us havia estat confiada la representació de la República a la nostra Vila. En les Cases Comunals de totes les ciutats, viles i llogarrets, fins aleshores baluards de la Monarquia, entrava la novella i robusta democràcia. Era arribada l'hora de la justícia i de la llibertat.

Vós, en el balcó de la nostra Casa de la Vila, us disposàveu a parlar al poble congregat en la Plaça.

Qui no us coneixia prou, cregué que, per vós, que havieu estat vexat, befat i escarnit en ares de vostre ideal, aquella hora de justícia i llibertat, seria també l'hora de la venjança.

Es feu el silenci, i vós amb paraula breu, tremolosa, càlida d'emoció, parlareu de llibertat i de justícia, però també recomanàreu ordre, seny, convilatanisme, germanor.

Sentíreu la grandesa d'aquella hora solemniat, històrica, amb tot el fervor, amb tota la generositat d'una ànima noble.

«Tingueu en compte—diguéreu—que tots som selvatans, i que també som germans».

L'hora de la justícia esdevenia també l'hora del perdó.

Aquell dia memorable, que el despit, les passions desfermades podien convertir en tràgic, els vostres mots entraren en el més profunde dels que els oïren. Fins, qui es comptava com enemic vostre, els retregué en pròpia defensa.

Ara, que us veiem immòbil, tot just traspassat, ens sembla encara sentir-los percutir dintre nostre com una crida divinal.

¡Tant de bo que, aquell afany de justícia, aquella fe i aquell amor que us alentava percutís sempre en l'esperit de les generacions selvatanes, presents i venidores!

La Selva deu restar-vos agraïda.

La Selva, i també Catalunya, aquesta Pàtria nostra per vós tan amada i tan mancada avui d'aquella germanor que vós tant propugnàveu.

Acabeu d'entrar en les tenebroses regions de més enllà de la vida, però ens deixeu assenyalat un camí lluminós i dreturer.

Acompanyant-vos demà al pòstum estatge, el poble us dirà una vegada més com us estimava.

I que la pau, aquella pau que era vostre gran anhel, us faci dolç el somni etern, germà Puig.

JOSEP M.^a VOLTAS.

Selva del Camp,
Nit de la Diada de Nadal de 1931.

En Puig, pagès

AQUESTA és la paraula que més li plavia. Puig, en l'Agricultura selvatana, hi ha deixat un buit. Ell tot i essent actiu en la política i la vida social no mancava mai de bon matí a la finca on sabia que els seus treballadors esmerçarien llurs treballs, portava la direcció de la feina gairebé amb l'eina a la mà. Volia ser un bon pagès, i ho era. Mai no es donà vergonya de dir que era pagès, ans el contrari, ho deia amb gust i sabia dignificar aquest mot.

Les seves finques, avui, per la frondositat i rendiment, són una prova ben palesa del seu gust i bon mirament vers la terra, elles són l'encís i embelliment del nostre camp.

En els seus tractes no va mancar-hi mai la formalí-

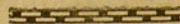
tat i la bonhomia, ço que el feu mereixedor de la benevolència dels treballadors actuals i els passats, els quals donaren proves del més fervent afecte.

En diverses ocasions havia estat consultat per entitats agrícoles, les quals li havien ofert llocs prou honorífics, ço que ell no acceptava.

La propugnació agrícola d'En Josep Puig serà sempre un gran exemple per a la nostra gent del camp.

En la seva mort, volem retre-li aquest senzill homenatge de la nostra simpatia, a l'ensem que desitgem que Déu l'hagi ben acollit.

J. FORTUNY.



El balcó de la Casa Comunal
on oneja la bandera de la Vila.
Es el dia 15 d'Abril de 1931.
Per aquest balcó, que sempre ha-
viem vist tancat, el Batlle, se-



nyor Puig, amb la seva dicció
breu i sonora, a l'ensem que ama-
rada de seny, parla al poble
congregat en la Plaça, recoma-
nant ordre i serenitat ~ ~

Josep Puig i Pons, primer president de «La Defensa Agrària»

CAL conèixer d'aprop l'actuació del Sr. Puig i Pons com a President de «La Defensa Agrària» per a formar-se un concepte ben definit del seu valor moral, de la seva abnegació i sacrifici en pro de la noble causa de les reivindicacions selvatanes.

Els que, com el que escriu aquestes ratlles, han secundat al seu devora les iniciatives que li dictava la seva clara intel·ligència, poden afirmar sense temor a equivocar-se, que «La Defensa Agrària» no hauria arribat a assolir l'esplendor de que gaudeix en els nostres dies, sense la voluntat ferma i l'esperit recte del Sr. Puig.

«La Defensa Agrària» creada en un moment que el sentiment catalanista i liberal es despertà en el cor d'un grup de joves alentats pel clamor de les tenores i en el moment també que aquest sentiment era befat i escarnit per la dictadura espanyola, volgué ésser presidida per Josep Puig, car veia en ell l'home únic que havia de conduir-la pel camí del triomf.

La tasca de la Presidència de «La Defensa Agrària» en aquells moments era dura en extrem. L'organització i la tramitació dels assumptes bancaris per a l'adquisició de capital per aixecar l'edifici social, per una part, i la guerra sorda que ens feien els dictadors de dins i de fora de la vila, per l'altra, llevaren al senyor Puig moltes hores de dormir; però ell no defallí mai; quan semblava que havien de fallir els esforços dels seus companys, ell es redreçava més fort i feia l'efecte que infiltrava en els demés el seu vigor i tots altra vegada anaven avençant en el camí de les llibertats selvatanes.

Fou perseguit; l'entitat que ell amb tant d'amor presidia, era titllada de focus de separatisme en els moments en que el poder de Primo de Rivera havia arribat al seu grau màxim.

Els enemics de les llibertats selvatanes, recrutats en les rengles de la «Unión Patriótica» posaven tot el seu esforç en ofegar, aprofitant el moment, els sentiments de llibertat i catalanisme que feien moure en bloc aquell grup de selvatans que propugnava per alliberar-se del jou del caciquisme.

«La Defensa Agrària», malgrat tots els entrebancs, creixia; i creixia empesa per la força que prenia de l'home que tan dignament la representava.

Més tard el senyor Puig es va sentir cansat físicament. Cinc anys de presidència de veritat, començaven a pesar-li, i declinà el càrrec.

Durant aquests cinc anys d'actuació activa va conquerir les simpaties i l'estimació de tots els associats. El sòlid prestigi que s'havia fet motivà que tothom seguís dipositant-li la seva confiança.

Josep Puig i Pons representava en l'actualitat el símbol de les llibertats selvatanes. Dintre de «La Defensa Agrària», no era un de tants socis, ni l'ex-President; era l'home excepcional amb qui tots teníem un deute de respecte i agraïment. Era, podríem dir, el Macià de «La Defensa Agrària».

Josep Puig i Pons, primer President i fundador de «La Defensa Agrària», és mort. Descobrim-nos!

El seu cos material és ja al seu darrer estatge, però

el seu esperit quedarà sempre entre nosaltres. Tot de «La Defensa Agrària» parla del seu creador, fins en els reconcs més ocults es troben les seves petjades.

Algun contrari a l'obra de «La Defensa Agrària» ha volgut, amb la mort del senyor Puig, insinuar l'inici de la desfeta. Que no s'ho pensin! La nostra entitat no és el remat, que havent perdut el pastor, es dispersa. Si així fos el senyor Puig no mereixeria el nostre elogi

unànimement. El senyor Puig no va actuar mai de cacic absolut que maneja els seus homes a caprici. Josep Puig i Pons es donà tot als selvatans que es volgueren associar a l'obra de dignificació de la nostra vila. Per això «La Defensa Agrària» no pot fracassar, perquè encara que ens manqui el capdill, portem tots dins nostre una guspira del seu esperit.

J. VALLVERDÚ.
Secretari de «La Defensa Agrària»

La mort del Sr. Puig, Alcalde de la Vila

EL dia 25 de Desembre de 1931 i Diada de Nadal, a les deu de la nit, començà a circular la nova de que el Sr. Puig era mort.

Tot seguit acudiren a la casa mortuoria infinitat de persones que, malgrat l'hora, se n'havien enterat.

Tota la nit i també a l'endemà desfilaron per davant del cadàver del Sr. Puig, nombrosíssimes persones desitjoses de veure'l per última vegada.

L'ENTERRAMENT

Des de l'hora que es va saber la trista nova del traspàs del nostre Batlle i amic dilecte, es notava que en el semblant de tots els vilatans hi traspua la tristor. Com si aquesta tristor general hagués influït en l'atmosfera, també el dia de Sant Esteve fou trist, com endolat i plorós.

L'alegria que en sí porta la diada s'eclipsà en tot el poble per raó d'aquest dolorós aconteixement, igual que el sol, que és la nota més alegre dels dies, quedà amagat per la boira...

Encara que els dictàmens mèdics ja vaticinessin el fatal desenllaç, esperàvem, esperàvem... ens explicàvem els uns als altres casos d'enfermetats semblants i que havien sanat, si no del tot, al menys per anar vivint uns quants anys més... Ens esforçàvem en alimentar l'esperança d'un relatiu guariment... però la Parca implacable, es burlà dels nostres bons desigs segant la vida de l'home de cor, del gran amic dels amics, del ciutadà abnegat i altruïsta en qui La Selva fitava l'esguard com el destinat a practicar la gran obra de posar la vila nostra al pla que li correspon en cultura, administració, higiene, urbanització, etc.

L'acte de l'enterrament fou la prova més palesa de les simpaties i afectes que havia conquerit i malgrat el mal oratge, pot dir-se que tot el poble volgué rendir-li l'últim tribut, sumant-se a l'acompanyament.

Formava la fúnebre comitiva tota la clerecia parroquial i alguns clergues dels pobles veïns. Seguien un centenar de portants d'atxes, tots joves que espontàniament s'oferreren.

El fèretre, damunt el qual hom hi veia la vara de la Batllia, era portat per mitgers i treballadors del difunt, que no volgueren cedir aquell lloc d'honor als molts amics que també ho haurien desitjat.

La Presidència del dol era formada per l'Ajuntament de la Vila, presidit pel Sr. Genius, al que també acompanyaven el Jutge Municipal Sr. Roig i el Comandant del lloc de la Guàrdia Civil. Poguérem anotar la representació del Sometent, de la Societat «Defensa Agrària», Comunitat dels RR. PP. del Cor de Maria del Convent de Sant Agustí, Ajuntament de Reus, «Foment Nacionalista Republicà», també de Reus, i Redacció de BRUM.

Seguien els amics del finat Joan Puig i Ferrer, Ventura Gassol, Joan Loperena, acompanyats de persona representativa del Governador de Tarragona, i qual nom ens dol no haver pogut anotar.

El dol de la família el formaven els germans Mallafrè Prats, nebots del finat i els Srs. Isidre Banús, promès de la filla del Sr. Puig, Marià Soronellas, Bartomeu Bové, Josep Simó, Humbert Mallafrè, I. Llevat i Josep Boqué. Entre les distingides personalitats que feren el viatge exprés per assistir a l'enterrament recordem els Doctors Ramon Serra, Joaquim Guitert, Barberà Xatruc, Joaquim Monné, i els Srs. Josep M.^a Andreu, Joan Banús, Frederic Masplà, Josep Casanoves i Josep M.^a Roig Ferrand.

El seguici fou com en poques ocasions havíem vist, ço que palesa l'afecte que el poble sentia pel Sr. Puig.

Des d'aquestes columnes ratifiquem a la Sra. Vidua i filla, com també a la demás família del finat, l'expressió del nostre condol.



VIDA MUNICIPAL

La manca de lloc, que ja ens privà de publicar la informació Municipal en nostre número anterior, ens obliga per ara a extractar les Sessions Municipals i donar compte solament dels principals acords.—N. de la R.

Sessió del dia 11 de Novembre

Una Circular publicada en el Butlletí Oficial per l'Institut Geogràfic i Catastral, obliga assignar unes 9.000 ptes. en el pressupost de despeses. En tant que la Comissaria Delegada de la Generalitat aprova l'expedient relatiu, s'acorda pagar les despeses que ocasioni l'estada en l'Institut Pere Mata l'alienada Pilar Olivé i Casals, tota vegada que els seus pares són pobres. S'acorda també cridar l'atenció del Sr. Urazandi a fi de regularitzar el fluïd elèctric.

Sessió del dia 18 de Novembre

A instància dels interessats s'acorda afegir a la llista de pobres amb dret a Beneficència Municipal, dues famílies que ho han sol·licitat i els pertoca. Ateses les reclamacions fetes per veïns que tenen per cobrar factures de treballs fets al Municipi, la Presidència remarca la necessitat de reconèixer aquests crèdits contra la Caixa Municipal, i amb aquesta garantia desvanèixer dubtes i recels per part dels que no poden cobrar el que guanyaren amb llur treball. No poguent atendre tot seguit als reclamants degut a l'estat ruïnós de l'erari Municipal llegat de la Monarquia, s'acorda: 1.^{er}—Procedir al pagament de les factures presentades de resultes, després de l'aprovació si la mereix. 2.^{on}—Fer el pagament en parts proporcionals a partir del proper any 1932. 3.^{er}—Presupostar per dit any 1932 la quantitat que en son dia es fixarà per atendre

dits pagaments. 4.^{rt}—Oficiar a tots i cada u dels acreedors per resultes assabentant-los del 1.^{er} i 2.^{on} d'aquests acords. Es convé també en donar el vot favorable a la proposta de conveni amb el Banc de Reus, designant per a representar al Municipi, en aquest afer al Regidor Sr. J. Tarrech.

Sessió del dia 25 de Novembre

La Comissaria Delegada de la Generalitat ha aprovat l'expedient referent a la malalta Pilar Olivé. Es registrada lletra oficiosa del Sr. Joan Vallès del Comitè Vinícola referent a supressió d'impostos d'exportació.

El ciutadà Joan Vives denuncia el perill d'enderrocament d'una paret de l'escorxador.

En consideració a l'obra de cultura i ciutadania que realitza el periòdic local BRUM s'acorda subvencionar-lo amb 100 ptes. anyals.

Sessió del dia 2 de Desembre

No pogué celebrar-se per no assistir a l'hora assenyalada, majoria de Regidors.

Sessió del dia 4 de Desembre

De 2.^a convocatòria; s'acorda incloure una família que li pertoca, a la llista de pobres amb dret a Beneficència Municipal.

Es convé també en demanar a la Comissaria de la Generalitat la plantació d'arbres a banda i banda de la carretera, i a l'ensems s'acorda plantar arbres i emplaçar bancs en la Plaça del Portal d'Avall.

vall. Ara caldria que la xicalla, i millor encara llurs pares i llurs mestres propugnassin per la conservació d'aquesta millora, que si bé no es tan bella com nosaltres hauríem desitjat, ens farà fruir durant les calitges de l'estiu, d'una ombra ben grata.

☉

Com cada any per la Diada de Reis, enguany també moltes llars s'han vist omplenades per la innocent joia dels infants que han trobat el balcó de llurvivenda guarnit pels presents dels Màgics d'Orient.

☉

Atesa la tasca de propugnació cultural i ciutadana que realitza BRUM, el nostre Ajuntament ha tingut a bé subvencionar el nostre periòdic amb la quantitat de cent pessetes anyals. No cal dir com això ens ha plagut, però per altra banda, cal tenir en compte que si el Municipi hagués divulgat pel seu compte la Memòria de la revisió de la comptabilitat municipal, les despeses haurien traspasat de bon tros aquesta subvenció. Amb tot, hem de constatar nostre agraïment.

☉

MOVIMENT DEMOGRAFIC DEL N.º 4.—Naixements:

Jaume Alzamora i Fuguet i Joan Barberà i Puig.

Defuncions:

Salvador Domingo i Mestres, Maria Mallafré i Ferré, Ambrós Ferrater i Soronellas, Antoni Baseda i Soronellas, Joan Salvat i Cassà, Josep Puig i Pons, Antònia Barrufet i Masquef, Magdalena Arbós i Llauradó i Josep Roig i Jordà.

Matrimonis:

Andreu Aguadé i Gatell amb Maria Guàrdia i Carrión.

☉

«La Defensa Agrària» ens comunica que per les festes de Sant Antoni ha contractat la renomada Cobla-Orquestra-Orquestrina «La Principal» de Cassà de la Selva, a càrrec de la qual aniran les ballades de sardanes, concerts i balls que tindran lloc en dita entitat.

☉

L'Ajuntament en sessió del 8 dels corrents va acordar proveir les vacants que dels càrrecs d'Alcalde i primer Tinent d'Alcalde, deixaren els Srs. Puig i Cogul, respectivament, en la forma següent:

Alcalde, Josep Genius i Venrell; primer Tinent d'Alcalde, Josep M.^a Tarrec i Masdeu; segon id. id., Andreu Sanjuan i Sugrañes; Regidor Síndic, Carles Vallverdú i Bové.

Com pot veure's la Corporació Municipal ha ratificat la seva confiança en el Sr. Genius que accidentalment desempenyava l'Alcaldia.

El felicitem i li desitgem molt d'encert.

☉

Noticiari

La família del Sr. Josep Puig i Pons suava traspasat, ens prega fem públic el seu agraïment a totes les persones que durant la malaltia del finat no li escatimaren cap mena de sacrifici.

☉

Desitgem als nostres lectors bona sort i bona salut en aquest any que comencem.

☉

En la Societat «Ateneo El Lauro», tingué lloc el dia 19 de Desembre un míting del Partit Radical. En aquest acte parlaren el convilatà Sr. Josep Cristià Llobart, el qual recità unes poesies als Diputats a Corts Sr. Jaume Simó i Bofarull i Sr. Puig d'Asprer. Ocupà la presidència el Sr. Francesc Banús, també President de dita entitat.

☉

Ha visitat la nostra Redacció la revista «Catalunya» de Buenos-Aires (Argentina) publicada per compatriotes nostres residents en aquella capital americana. No cal dir com ens serà grat l'intercanvi amb aquella publicació. Precisament en el primer número rebut hem pogut remarcar un interessant reportatge fet a un faquir català, anomenat Lluís Molist, el qual, fa pocs dies s'exhibí en el teatre de «La Defensa Agrària». Ultra sorprenentns el saber que era català, ens hem pogut assabentar d'alguns dels trucs dels seus fantàstics treballs.

☉

El Secretari del Jutjat Municipal senyor Carles Cantor, ha sigut nomenat per a desempenyar aquest càrrec a Berga, cobrint el seu lloc a La Selva el convilatà, En Joan Gassull.

☉

Hem vist amb molt bons ulls l'emplaçament d'uns bancs i plantació d'arbres en la Plaça de l'antic Portal d'A-

Aquests darrers dies ha retingut al llit una curta, encara que greu, malaltia el Caporal del sometent d'aquesta vila Sr. Platard. Actualment però tenim notícies que es troba força millorat. No cal dir com ens plau aquesta millora i com desitgem el seu prompte i total restabliment.



MOVIMENT ANYAL DE POBLACIO.—Durant l'any 1931 es registraren a la nostra Vila 15 casaments, 55 naixements i 47 defuncions.



La Societat «Ateneo El Lauro» també té en projecte celebrar les Festes de St. Antoni amb l'acostumada solemnitat.



Des d'un periòdic de Reus, hom intentà fa un dies, llençar contra BRUM la primera pedrada. Covardament, vil-

ment, llurs autors defugen de primer antuvi tota responsabilitat, i amb la paüra de qui comprén haver comès una acció innoble, ho remarquen al finir. La «Memòria de la revisió de la comptabilitat Municipal» ha fet el seu efecte. La veritat tants anys oculta entre pols i terrenyines també té els seus enemics. Sota la ègida d'un partit polític, hom vol atemptar traïdorament contra aquesta veritat, xipollejant grolleraament amb insinuacions verinoses i retreient fets que no afecten a l'actuació de BRUM. El més ridícul, però, com ja hem dit, és la tancada negativa a escatir la veritat de les acusacions, justificant-se amb sofismes despòtics. Ni el rèptil més repugnant s'hauria amagat amb més prestesa. Qui escriu, ha de tenir la dignitat de mantenir ço que escriu. Altrament renega d'ell mateix i malgrat tots els liberalismes, les seves obres portaran sempre l'estigma

denigrant de la covardia i la vilesa. Totes les persones que col·laboren a BRUM, mantindran, si cal, ço que escriuen.

Correspondència

A. Catà.—Rebut i espera torn. L'excés d'original ens obliga a recomanar a nostres col·laboradors procurar ésser més concentrats. Ben agraïts.

A. R. (F.)—Ens agrada l'estil, però per ara el lloc que tenim devem dedicar-lo a coses de la Vila. No hem escrit el pseudònim per coincidir amb un renom. Agraïm moltíssim la bona voluntat.

C. J.—Vostre treball, com veureu, va íntegre. La raó que us sobra suavitza la duresa. Sempre valdrà més tallar un dit que un braç. Si el poble sempre hagués tingut aquesta energia no hauria calgut la revisió de la comptabilitat Municipal.

IMP. REGUESERS - MONTBLANC

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu

Domiciliat en el local de "La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	. . .	3	per cent
" per semestre	. . .	4	" "
" anyal.	. . .	5	" "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP (Tarragona)

IGNASI CABRÉ

SERRALLER - MECÀNIC

Construccions i reparacions de sinies i motors
Instal·lacions de motors-bomba i tuberies per
a conduccions d'aigua



MAJOR, 21

SELVA DEL CAMP